განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი
NATIONAL CENTER FOR EDUCATIONAL QUALITY ENHANCEMENT

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის დასკვნა
უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება, საფეხური
ბიზნესის ადმინისტრირების
საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების სახელწოდება

შპს უმაღლესი სასწავლებელი მილენიუმი

შეფასების თარიღ (ებ)ი 7 ოქტომბერი 2020

დასკვნის წარდგენის თარიღი 2 ნოემბერი 2020

თბილისი 2020

ინფორმაცია უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების შესახებ[1]

დაწესებულების სახელწოდება ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის მითითებით	შპს უმაღლესი სასწავლებელი მილენიუმი
დაწესებულების საიდენტიფიკაციო კოდი	204379083
დაწესებულების სახე	კოლეჯი

ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება	ბიზნესის ადმინისტრირება
უმაღლესი განათლების საფეხური	საბაკალავრო
მისანიჭებელი კვალიფიკაცია[2]	ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრი
დეტალური სფეროს დასახელება და კოდი	0413 (მენეჯმენტი და ადმინისტრირება)
ზოგადი განათლების შესაბამისი საფეხურის საგნის/საგნების/საგნობრივი ჯგუფის სწავლების უფლების მითითება (მასწავლებლის მომზადების ინტეგრირებული საბაკალავრო-სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის ან მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამის შემთხვევაში)	
სწავლების ენა	რუსული
ECTS კრედიტების რაოდენობა	240
პროგრამის სტატუსი (ავტორიზებული/აკრედიტებული/პირობით აკრედიტებული/ახალი/საერთაშორისო აკრედიტაცია) შესაბამისი გადაწყვეტილების მითითებით (ნომერი, თარიღი)	ახალი

[1] ერთობლივი უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის შემთხვევაში: მიეთითება ერთობლივი უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის განმახორციელებელი დაწესებულებები; „დაწესებულების საიდენტიფიკაციო კოდის“ და „დაწესებულების სახის“ მითითება არ არის სავალდებულო უცხო ქვეყნის კანონმდებლობის შესაბამისად აღიარებული უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებ(ებ)ისათვის

[2] უცხო ქვეყნის კანონმდებლობის შესაბამისად აღიარებულ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებასთან ერთად ერთობლივი უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელების შემთხვევაში თუ განსხვავდება მისანიჭებელი კვალიფიკაციის ფორმულირება, მიეთითება ცალ-ცალკე დაწესებულებების მიხედვით

ექსპერტთა ჯგუფის წევრები

თავმჯდომარე (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	ეკა გეგეშიძე / საქართველოს უნივერსიტეტი / საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	ნიკოლოზ ყაველაშვილი / ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი / საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	დავით ქარცივაძე / //სადაზღვეო კომპანია იმედი L/ საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	დავით ბურჯანაძე / ნეუ ვიჟენ უნივერსიტეტი/ საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის შემაჯამებელი დასკვნა

- **ზოგადი ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ**

შპს „უმაღლესი სასწავლებელი მილენიუმის“, რუსულენოვანი ბიზნესის ადმინისტრირების პროგრამა, აკრედიტაციისთვის წარმოდგენელია პირველად. გლობალიზაციის პირობებში და საქართველოს მიმართ ტურისტების გაზრდილი ნაკადების კვალდაკვალ, აქტუალური გახდა საგანმანათლებლო ტურიზმიც. ამ სფეროს განვითარებისთვის კი მნიშვნელოვანია საქართველოში არსებობდეს სხვადასხვა ენაზე განათლების მიღების შესაძლებლობა. ამ ფონზე აკრედიტაციისთვის წარმოდგენილი შპს „უმაღლესი სასწავლებელი მილენიუმის“, რუსულენოვანი ბიზნესის ადმინისტრირების პროგრამა, მნიშვნელოვანია საქართველოს საგანმანათლებლო სივრცისთვის, როგორც გრძელვადიანი და საგანმანათლებლო ტურისტული სერვისის მიმწოდებელი პროგრამის.

შპს „უმაღლესი სასწავლებელი მილენიუმის“, რუსულენოვანი ბიზნესის ადმინისტრირების პროგრამის მოცულობა 240 ECTS კრედიტია, რომელიც ითვალისწინებს წელიწადში – 60 კრედიტს, სემესტრში – 30 კრედიტს. შესაბამისად, საბაკალავრო პროგრამის სტანდარტული ხანგრძლივობა 4 წელს ანუ 8 სემესტრს შეადგენს. საბაკალავრო პროგრამა აგებულია ECTS სისტემის საფუძველზე, ორიენტირებულია სტუდენტზე და ემყარება სტუდენტის აკადემიურ დატვირთვას, რომელიც საჭიროა საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნების მისაღწევად.

პროგრამის სავალდებულო კომპონენტი (205 კრედიტი) შედგება საბაზისო სასწავლო კურსების (30 კრედიტი), სპეციალობის სავალდებულო სასწავლო კურსების (160 კრედიტი) და სავალდებულო არჩევითი კურსებისაგან (15 კრედიტი).
ასევე, პროგრამაში შედის სპეციალობის არჩევითი სასწავლო კურსები (20 კრედიტი), რომელიც ორიენტირებულია სპეციალობის შეძენილი ცოდნის გაფართოებაზე სტუდენტის ინტერესების შესაბამისად, და თავისუფალი კომპონენტი (15 კრედიტი), რომელიც სტუდენტს შეუძლია აირჩიოს სპეციალობის არჩევითი სასწავლო კურსებიდან ან შპს „უმაღლესი სასწავლებელი მილენიუმში“ მოქმედი საბაკალავრო პროგრამიდან. სასწავლო კურსების არჩევანის შეზღუდვას წარმოადგენს მხოლოდ სასწავლო კურსის შესწავლის წინაპირობები და შეთავაზების სემესტრი. თავისუფალი/არჩევითი კომპონენტები სტუდენტს შესაძლებლობას აძლევს დაეუფლოს დამატებით ცოდნას მისი ინტერესების შესაბამისად.
პროგრამის სავალდებულო ნაწილში შედის პროფესიული პრაქტიკა (15 კრედიტი) და საბაკალავრო ნაშრომი (10 კრედიტი).

- **აკრედიტაციის ვიზიტის მიმოხილვა**
  - შპს „უმაღლესი სასწავლებელი მილენიუმის“ რუსულენოვანი ბიზნესის ადმინისტრირების პროგრამის აკრედიტაციის ვიზიტი გამართა 2020 წლის 7 ოქტომბერს, ონლაინ რეჟიმში „ZOOM.us“ პროგრამული უზრუნველყოფით, მიმდინარე COVID-19-ის პანდემიასთან დაკავშირებული შეზღუდვების გამო. პროგრამული მხარდაჭერა და პროცესის ინფორმაციული მართვა განხორციელდა „განათლების ხარისხის ეროვნული ცენტრის“ მიერ.
  - 2020 წლის 6 ოქტომბერს განხორციელდა აკრედიტაციის ჯგუფის წინასწარი შეხვედრა, ონლაინ რეჟიმში „ZOOM.us“-ის პროგრამული უზრუნველყოფით, სადაც ჯგუფის წევრებმა იმსჯელეს პირველადი მიგნებების შესახებ. დღის განრიგის მიხედვით შეიმუშავეს კითხვები და მოინიშნეს დასაზუსტებელი საკითხები, რომელიც წარმოდგენელი დოკუმენტაციის საფუძველზე იკვეთებოდა.
  - აკრედიტაციის ვიზიტი შედგა 2020 წლის 7 ოქტომბერს. 10:00-დან 19:00 საათამდე. საკრედიტაციო ონლაინ ვიზიტი მიმდინარეობდა წინასწარ დაგეგმილი დღის წესრიგის მიხედვით. ვიზიტის პერიოდში იყო პროფესიული ურთიერთანამშრომლობითი და საქმიანი გარემო.

- **საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტებთან შესაბამისობის მოკლე მიმოხილვა**

შპს უმაღლესი სასწავლებელი მილენიუმის, რუსულენოვანი ბიზნესის ადმინისტრირების პროგრამა ***მეტწილად შესაბამისობაშია სტანდარტთან.*** შემდეგი გარემოებებიდან გამომდინარე:

- პირველი სტანდარტი მეტწილად შესაბამისობაშია, რადგან მისი ორივე სტანდარტი მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან.
- მეორე სტანდარტი, ნაწილობრივ შესაბამისობაშია, რადგან მისი 2.1. პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები - მეტწილად შესაბამისობაშია; 2.2. საგანმანათლებლო პროგრამის სტრუქტურა და შინაარსი - ნაწილობრივ შესაბამისობაშია; 2.3. სასწავლო კურსი - ნაწილობრივ შესაბამისობაშია; 2.4. პრაქტიკული, სამეცნიერო/კვლევითი/ შემოქმედებითი/საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარება - სრულ შესაბამისობაშია; 2.5. სწავლება-სწავლის მეთოდები - მეტწილად შესაბამისობაშია; ხოლო 2.6. სტუდენტების შეფასება - შესაბამისია მოთხოვნებთან.
- მესამე სტანდარტი - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან.
- მეოთხე სტანდარტი - შესაბამისობაში მოთხოვნებთან.
- მეხუთე სტანდარტი - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან, რადგან მისი 5.2 და 5.3. სტანდარტი შესაბამისობაშია, ხოლო 5.1 ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან.

- **რეკომენდაციები**

  - რეკომენდირებულია საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნების დახვეწა. კერძოდ, მნიშვნელოვანია მიზნები მოიცავდეს ინფორმაციას იმის შესახებ, თუ რა ცოდნის, უნარებისა და კომპეტენციების მქონე კურსდამთავრებულს მოამზადებს პროგრამა.
  - მნიშვნელოვანია, რომ სწავლის შედეგის („აცნობიერებს ბიზნესის კომპლექსური სფეროების როლს ეკონომიკის მდგრადი განვითარებისათვის“) მისაღწევად პროგრამაში უნდა დაემატოს ეკონომიკის მდგრადი განვითარების და/ან მდგრადი ბიზნესგანვითარების კურსები, ან საკითხები თავად არსებულ კურსებში. სხვა შემთხვევაში აღნიშნული შედეგი პროგრამაში წარმოდგენილი კურსებით ვერ მიიღწევა. ასევე, ამ შედეგის გაზომვისათვის აუცილებელია, შესაბამის საკითხზე პროექტის მომზადება ანდა განხორციელება, შესაძლებელია გამოყენებული იქნას რთული კომპლექსური დავალება (სოლო ტაქსონომიის

მიხედვით) და ამასთანავე სასწავლო პროგრამაში უნდა იყოს საკითხი, UN მდგრადი განვითარების მიზნების შესახებ https://sdgsgeorgiablog.wordpress.com/.

- რეკომენდირებულია საგანმანათლებლო პროგრამის დაშვების წინაპირობად განისაზღვროს რუსული ენა და ეს ადეკვატურად აისახოს შესაბამის დოკუმენტაციაში.
- საბაკალავრო ნაშრომის წინაპირობა დასაკონკრეტებელია, ამიტომ რეკომენდირებულია საბაკალავრო ნაშრომის წინაპირობად განისაზღვროს სპეციალობის სავალდებულო სასწავლო კომპონენტები გარდა პროფესიული პრაქტიკისა. (პროფესიული პრაქტიკის მიზნებს თუ შევხედავთ არ შეესაბამება საბაკალავრო ნაშრომის წინაპირობის აუცილებლობას);
- სასწავლო კურსები ბიზნესის საფუძვლები და მეწარმეობა ძალიან გავს შინაარსობრივად ერთმანეთს. ამასთანავე, მეწარმეობა ნაკლებად შეესაბამება საუკეთესო სამეწარმეო ევროპული პრაქტიკის სასწავლო კურსს. შესაბამისად, რეკომენდირებულია მეწარმეობის სასწავლო კურსის ჩანაცვლება;
- სასწავლო კურსები: „ბიზნესის საფუძვლები“, „მეწარმეობა“, „ფინანსების საფუძვლები“, „საგადსახადო საქმე“, „საჯარო ფინანსები“ და „ბიზნესის სამართალი“ არსებითად გადასახედია, რადგან მათში გამოყენებულ **სასწავლო მასალებში** ძირითადად რუსეთის ფედერაციის სამართლებრივი მოწყობის საკითხებია ასახული, აუცილებელია ამ კურსებში ინტეგრირებული იყოს ქართული და მსოფლიო მიდგომები;
- რეკომენდირებულია, „კორპორაციული ფინანსების საფუძვლების“ წინაპირობად განისაზღვროს ფინანსური აღრიცხვა, ფინანსების საფუძვლების ნაცვლად, რადგან ამ კურსის შესწავლისას სტუდენტი კარგად უნდა კითხულობდეს ფინანსურ ანგარიშგებას, ხოლო ფინანსური აღრიცხვის წინაპირობად ბუღალტრული აღრიცხვის;
- რეკომენდირებულია პროექტების მართვის წინაპირობად განისაზღვროს მენეჯმენტის საფუძვლები, ოპერაციული მენეჯმენტის ნაცვლად.
- საჭიროა პროგრამის ხელმძღვანელმა და კურსების ავტორებმა კარგად შეისწავლონ რუსულენოვან ბაზარზე არსებული მსოფლიო სასწავლო ლიტერატურის თარგმანები და მოახდინონ მათი გამოყენება სასაწავლო კურსებში;
- სწავლა-სწავლების მეთოდების კურსების შინაარსთან შესაბამისობის უკეთ გამოსაკვეთათ, საჭიროა სილაბუსებში გამოყოფილი იქნას ცალ-ცალკე სწავლა-

სწავლების მეთოდები და აქტივობები, რადგან სტანდარტის მოთხოვნაა კურსების შინაარსზე სწავლა-სწავლების მეთოდების მორგება;

- უსდ-ს ხარისხის მართვის სამსახურმა უზრუნველყოს სტუდენტებისგან წარმომადგენლობითი უკუკავშირის მიღება.

- **რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის**
  - კარგი იქნება თუ, მოხდება სამიზნე ნიშნულებზე დაკვირვება და მისი მიზანმიმართული მოდიფიცირება;
  - სასურველია უნივერსიტეტმა სტუდენტთან მოახდინოს უფრო მეტი კომუნიკაცია იმაზე თუ, რამდენად მიაღწიეს პროგრამის სწავლის შედეგებს;
  - კარგი იქნება თუ, მმართველობითი აღრიცხვის წინაპირობად განისაზღვრება მიკროეკონომიკა;
  - სასურველია, ფინანსების საფუძვლების წინაპირობად განისაზღვროს მაკროეკონომიკა, ფინანსური აღრიცხვის ნაცვლად;
  - თანამედროვე მიდგომებით მეწარმეობის კურსის სწავლებისთვის სასურველია გათვალისწინებული იქნას ევროკომისიის მიერ შემუშავებული სამეწარმეო კომპეტენციათა ჩარჩო, ბმული https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/eur-scientific-and-technical-research-reports/entrecomp-entrepreneurship-competence-framework .
  - სასურველია უმაღლესი სასწავლებელი მილენიუმში მოქმედი „სასწავლო პროცესის მარეგულირებელ წესში“ დეტალურად ჩამოყალიბდეს მუდმივმოქმედი სააპელაციო კომისიის შემდგომი რეაგირების მექანიზმები.

- **საუკეთესო პრაქტიკის მოკლე მიმოხილვა (არსებობის შემთხვევაში)**

- **ხელახალი აკრედიტაციისას, მნიშვნელოვანი მიღწევებისა და/ან პროგრესის მოკლე მიმოხილვა (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)**

პროგრამის შესაბამისობა აკრედიტაციის სტანდარტებთან

1. ## საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა

   პროგრამას აქვს ნათლად ჩამოყალიბებული მიზნები და სწავლის შედეგები, რომლებიც ლოგიკურადაა ერთმანეთთან დაკავშირებული. პროგრამის მიზნები შეესაბამება უნივერსიტეტის მისიას, მიზნებსა და სტრატეგიულ გეგმას. პროგრამის გაუმჯობესებისთვის მუდმივად ფასდება პროგრამის სწავლის შედეგები.

1.1 პროგრამის მიზნები
პროგრამის მიზნები ასახავს, თუ რა ცოდნის, უნარებისა და კომპეტენციების მქონე კურსდამთავრებულის მომზადებისკენ არის მიმართული და რა წვლილი შეაქვს სფეროსა და საზოგადოების განვითარებაში.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი შპს უმაღლესი სასწავლებელი მილენიუმის, რუსულენოვანი ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამას მოთხოვნების შესაბამისად აქვს ჩამოყალიბებული მიზნები. პროგრამის მიზნები მიმართულია ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო საფეხურის ეროვნული კვალიფიკაციის ჩარჩოს მე-6 დონის შესაბამისი ცოდნის, უნარების და კომპეტენციების მომზადებისკენ. პროგრამის მიზნები ითვალისწინებს შრომის ბაზრის მოთხოვნებსა და ტენდენციებს, უსდ-ს ჩატარებული აქვს დასაქმების ბაზრის კვლევა, რომელიც ადასტურებს წარმოდგენილი პროგრამის საჭიროებას. წარმოდგენილი ბაზრის კვლევა ძირითადად მეორადი ინფორმაციის, ანუ არსებული მონაცემების განზოგადებას და ანალიზს ეფუძნება. ბაზრის ანალიზი ეფუძნება რუსულენოვან პროგრამებზე აბიტურიენტების მოთხოვნას და საქართველოს უსდ-ების მიერ გამოცხადებული ადგილების ანალიზს, ანუ მოთხოვნა მიწოდების ანალიზს, ასევე, დასაქმების ვებ-გვერდებზე გამოცხადებული ვაკანსიებს ანალიზს. კვლევაში გაანალიზებულია უცხოელი სტუდენტების რაოდენობა და წარმოშობის ქვეყნის დინამიკა საქართველოში. ამასთანავე, პოტენციური სტუდენტების წარმოშობის ქვეყანასა და საქართველოში სწავლების საფასურის კონკურენტიანობა. აქედან გამომდინარე, პროგრამის მიწოდებით უზრუნველყოფილი იქნება მოთხოვნა მიწოდების დეფიციტის შევსება, რაც საშუალებას მისცემს რუსულენოვან საქართველოს აზერბაიჯანის, სომხეთის, ყირგიზეთის და რუსეთის მოქალაქეებს, მიიღონ ბაკალავრის ხარისხი საქართველოში. მომზადებული კადრები შეძლებენ ადვილად იპოვონ სამუშაო ადგილები, რადგან მათ დამსაქმებლებს აქვთ რუსულენოვანი კადრების დეფიციტი, რომელიც გამოიკვეთა შეფასების ჯგუფთან და საქართველოს დამსაქმებლებთან ინტერვიუების პროცესში, რაც უზრუნველყოფს ქვეყნის „მთლიანი გამოშვების“ და მის

კვალდაკვალ „მთლიანი შიდა პროდუქტის“ ზრდას. ყოველივე ამით პროგრამა წვლილს შეიტანს ბიზნესის სფეროსა და საზოგადოების განვითარებაში.

უსდ-ში ვიზიტის დროს ჩატარებული ინტერვიუების საფუძველზე დადასტურდა, რომ პროგრამის მიზანი გაზიარებულია პროგრამაში ჩართული პირების მიერ.

პროგრამის მიზნები #2 და #3 შინაარსიდან გამომდინარე უფრო შეესაბამება პროგრამის შედეგებს. ამიტომ, რეკომენდირებულია საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნების დახვეწა. კერძოდ, მნიშვნელოვანია მიზნები მოიცავდეს ინფორმაციას იმის შესახებ, თუ რა ცოდნის, უნარებისა და კომპეტენციების მქონე კურსდამთავრებულს მოამზადებს პროგრამა.

თუმცა, მიზნები მეტნაკლებად მიღწევადია და ამასთანავე თანხვედრაშია შედეგებთან. პროგრამის მიზნები შეესაბამება უნივერსიტეტის მისიას, მიზნებსა და სტრატეგიული განვითარების გეგმას 2020-2026.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა;
- პროგრამის თვითშეფასების დოკუმენტი;
- შრომის ბაზრის კვლევა;
- შპს უმაღლესი სასწავლებელი მილენიუმის ინტერნაციონალიზაციის სტრატეგია;
- პროგრამის შემუშავებაში დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის ამსახველი დოკუმენტაცია;
- ინტერვიუს შედეგები ადმინისტრაციასთან, პროგრამის ხელმძღვანელთან, თვითშეფასების ჯგუფთან;
- www.millennium.edu.ge .

რეკომენდაციები:

- რეკომენდირებულია საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნების დახვეწა. კერძოდ, მნიშვნელოვანია მიზნები მოიცავდეს ინფორმაციას იმის შესახებ, თუ რა ცოდნის, უნარებისა და კომპეტენციების მქონე კურსდამთავრებულს მოამზადებს პროგრამა.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

- **მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

1.2 პროგრამის სწავლის შედეგები

- პროგრამის სწავლის შედეგები აღწერს იმ ცოდნას, უნარებსა ან/და პასუხისმგებლობასა და ავტონომიურობას, რომლებსაც სტუდენტი იძენს პროგრამის დასრულებისას;
- პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების პროცესი მოიცავს სწავლის შედეგების გასაზომად საჭირო მონაცემთა განსაზღვრას, შეგროვებასა და ანალიზს;
- შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

შპს უმაღლესი სასწავლებელი მილენიუმის, რუსულენოვანი ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამას აქვს 8 შედეგი, რომლებშიც კონკრეტულად აღწერილია ის კომპეტენციები, რომელსაც სტუდენტი პროგრამის დასრულების შემდეგ გამოიმუშავებს. შედეგებში გამიჯნულია ცოდნის, უნარებისა და პასუხისმგებლობის, და ავტონომიურობის დონეები. პროგრამის სწავლის შედგები თანხვედრაშია პროგრამის მიზნებთან.

პროგრამის სწავლის შედეგებში წარმოდგენილია "ცოდნა, უნარები, პასუხისმგებლობა და ავტონომიურობა", რომლებსაც სტუდენტი იძენს პროგრამის დასრულებისას. პროგრამის სწავლის შედეგები შეესაბამება მისანიჭებელ კვალიფიკაციას და სწავლების საფეხურს.

პროგრამაში წარმოდგენილია, პროგრამის მიზნებისა და სწავლის შედეგების შესაბამისობის რუკა , რომლებიც მეტწილად ლოგიკური და თანმიმდევრულია. თუმცა კითხვის ნიშნის ქვეშ დგება პროგრამის შედეგი #2 „აცნობიერებს ბიზნესის კომპლექსური სფეროების როლს ეკონომიკის მდგრადი განვითარებისათვის." აღნიშნული, შედეგების სასწავლო კურსებთან კავშირის მატრიცაში, საკითხების მიხედვით კარგად არ დასტურდება, რადგან გაცნობიერება ეს არის ცოდნის საფუძველზე ფაქტების არსის გადატანის უნარი საქმეში. გაცნობიერებული ადამიანები ახდენენ ინფორმაციიდან აზრის გამოტანას. მათ შესწევთ დაინახონ გამჭოლად ფაქტები, დინამიკაში „რა" „როგორ" და „რატომ". გაცნობიერება ყურადღებას აქცევს ფაქტებს და განაპირობებს მოსაზრების ჩამოყალიბებას. ამიტომ მნიშვნელოვანია, რომ სწავლის შედეგის („აცნობიერებს ბიზნესის კომპლექსური სფეროების როლს ეკონომიკის მდგრადი განვითარებისათვის") მისაღწევად პროგრამაში დაემატოს ეკონომიკის მდგრადი განვითარების და/ან მდგრადი

ბიზნესგანვითარების კურსები, ან საკითხები თავად არსებულ კურსებში. სხვა შემთხვევაში აღნიშნული შედეგი პროგრამაში წარმოდგენილი კურსებით ვერ მიიღწევა. ასევე, ამ შედეგის გაზომვისათვის აუცილებელია, შესაბამის საკითხზე პროექტის მომზადება ანდა განხორციელება, შესაძლებელია გამოყენებული იქნას რთული კომპლექსური დავალება (სოლო ტაქსონომიის მიხედვით) და ამასთანავე სასწავლო პროგრამაში უნდა იყოს საკითხი, UN მდგრადი განვითარების მიზნების შესახებ https://sdgsgeorgiablog.wordpress.com/.

პროგრამის სწავლის შედეგის მიღწევის შეფასება უსდ-ს დაგეგმილი აქვს შეფასების სხვადასხვა ინდიკატორის გამოყენებით. პირდაპირი მეთოდით შეფასების ინდიკატორის სახით იყენებს ე.წ. შეწონილი შეფასებას, რომლის გამოთვლა და გამოყენება ხორციელდება მილენიუმის „საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმით" (შემდგომში - შეფასების მექანიზმი) განსაზღვრული წესის შესაბამისად. ამის პრაქტიკაში ფუნქციონერების შეფასება არ მოხდა, რადგან პროგრამა გადის პირველად აკრედიტაციას. ასევე, პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასებისთვის განხორციელდება არაპირდაპირი შეფასება (სტუდენტების, პერსონალის, პრაქტიკის პროცესში ჩართული პირების, დამსაქმებლების გამოკითხვა, ინტერვიუ შესაბამის ფოკუს-ჯგუფებთან და სხვ.). დოკუმენტაციაში წარმოდგენილია „სწავლის შედეგების შეფასების გეგმა", სადაც გაწერილია სამიზნე ნიშნულები, რომელიც ყველა სასწავლო კურსთან მიმართებაში ერთნაირად არის გადანაწილებული: (A) – 5%; (B) – 25%; (C) – 28%; (D) – 20%; (E) – 15%; და (FX)- 2%. კარგი იქნება თუ, მოხდება სამიზნე ნიშნულებზე დაკვირვება და მისი მიზანმიმართული მოდიფიცირება. რადგან სამიზნე ნიშნულები ყველა საგანთან მიმართებაში ვერ იქნება ერთნაირი.

შეფასების პროცესი უზრუნველყოფს უკუკავშირს სასწავლო კურსებსა და პროგრამის განვითარებისათვის.

აღნიშნულიდან გამომდინარე შესაძლებელია ითქვას, რომ პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების პროცესი მოიცავს სწავლის შედეგების გასაზომად საჭირო მონაცემთა განსაზღვრას, შეგროვებასა და ანალიზს, რომელიც აღწერილია დოკუმენტებში „სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმები" და „სწავლის შედეგების შეფასების გეგმა". ასევე, პროგრამის აკრედიტაციის შემდეგ დაგეგმილია შეფასების შედეგების გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

ინტერვიუების საფუძველზე გამოიკვეთა, რომ პროგრამის განმახორციელებელი

პერსონალი იცნობს სწავლის შედეგების შეფასების მეთოდებს. „სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმებში“ აღწერილია, რომ იქმნება პროგრამის შეფასების ჯგუფი, რომელშიც ჩართულია პროგრამის ხელმძღვანელი, ვიცე-რექტორი, პროგრამის აკადემიური და მოწვეული პერსონალი, სტუდენტები, კურსდამთავრებულები და დამსაქმებლები. პროგრამის თვითშეფასებაში დეკლარირებულია, რომ შეფასების ციკლის უმნიშვნელოვანეს კომპონენტს წარმოადგენს იმ გადაწყვეტილებებისა და რეკომენდაციების შემუშავება, რომელიც უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგის გაუმჯობესებას, სასწავლო კურსისა და პროგრამის დონეზე. შეფასების შედეგების საფუძველზე დაგეგმილია ფაკულტეტის ფარგლებში განხილვის მოწყობა, სადაც გამოიკვეთება გასაუმჯობესებელი საკითხები დადგინდება გაუმჯობესების მეთოდები და პროგრამის მოდიფიცირების საჭიროება, რის საფუძველზეც მომზადდება შეფასების ანგარიში, რომელიც უნდა აკმაყოფილებდეს შეფასების მექანიზმით განსაზღვრულ მოთხოვნებს. ანგარიში გადაეგზავნება ფაკულტეტის დეკანს და სასწავლო პროცესის მართვის სამსახურს სათანადო რეაგირებისათვის.

პროგრამის აკადემიური და მოწვეული პერსონალი იცნობს სწავლის შედეგების შეფასების მეთოდებს და იღებს მხარდაჭერას სწავლის შედეგების შედგენის, გაზომვისა და ანალიზის უნარების განვითარებისთვის.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების გეგმა;
- ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა;
- საგანმანათლებლო პროგრამის კურიკულუმის რუკა;
- თვითშეფასების დოკუმენტი;
- შპს უმაღლესი სასწავლებელი მილენიუმის სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმები;
- ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა
- სწავლის შედეგების შეფასების გეგმა
- პროგრამის შემუშავებაში დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის ამსახველი დოკუმენტაცია;
- ინტერვიუს შედეგები ადმინისტრაციასთან, პროგრამის ხელმძღვანელთან, თვითშეფასების ჯგუფთან;
- www.millennium.edu.ge .

რეკომენდაციები:

- მნიშვნელოვანია, რომ სწავლის შედეგის („აცნობიერებს ბიზნესის კომპლექსური სფეროების როლს ეკონომიკის მდგრადი განვითარებისათვის“) მისაღწევად პროგრამაში დაემატოს ეკონომიკის მდგრადი განვითარების და/ან მდგრადი ბიზნესგანვითარების კურსები, ან საკითხები თავად არსებულ კურსებში. სხვა შემთხვევაში აღნიშნული შედეგი პროგრამაში წარმოდგენილი კურსებით ვერ

მიიღწევა. ასევე, ამ შედეგის გაზომვისათვის აუცილებელია, შესაბამის საკითხზე პროექტის მომზადება ანდა განხორციელება, შესაძლებელია გამოყენებული იქნას რთული კომპლექსური დავალება (სოლო ტაქსონომიის მიხედვით) და ამასთანავე სასწავლო პროგრამაში უნდა იყოს საკითხი, UN მდგრადი განვითარების მიზნების შესახებ https://sdgsgeorgiablog.wordpress.com/.
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის ○ კარგი იქნება თუ, მოხდება სამიზნე ნიშნულებზე დაკვირვება და მისი მიზანმიმართული მოდიფიცირება. სასურველია უნივერსიტეტმა მოახდინოს უფრო მეტი კომუნიკაცია იმაზე თუ, რამდენად მიაღწიეს პროგრამის სწავლის შედეგებს.
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
შეფასება o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ➢ **მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან** ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა		➢		

2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები, პროგრამის სტრუქტურა, შინაარსი, სწავლება-სწავლის მეთოდები და სტუდენტთა შეფასება უზრუნველყოფს დასახული მიზნებისა და მოსალოდნელი სწავლის შედეგების მიღწევას.

2.1 პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები
უსდ-ს განსაზღვრული აქვს პირთა პროგრამაზე დაშვების შესაბამისი, გამჭვირვალე, სამართლიანი, საჯარო და ხელმისაწვდომი წინაპირობები და პროცედურები.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი შპს უმაღლესი სასწავლებელი მილენიუმის, რუსულენოვანი ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამას გაწერილი აქვს პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები, რომლებიც შეესაბამება საქართველოს კანონმდებლობას. პროგრამაზე ირიცხება, სრული ზოგადი განათლების დამადასტურებელი ან მასთან გათანაბრებული დოკუმენტაციის მქონე პირი, რომელიც ერთიან ეროვნულ გამოცდებზე მიღებული ქულების კოეფიციენტების რანჟირების საფუძველზე მოიპოვებს სწავლის უფლებას შპს უმაღლეს სასწავლებელში მილენიუმი. პროგრამაზე ჩარიცხვა ან გადმოყვანის წესით ჩარიცხვა უცხო ქვეყნის აღიარებული უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებიდან ხორციელდება საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს გადაწყვეტილების საფუძველზე. დაშვების წინაპირობებში წარმოდგენილ ჩარიცხვის საგნებში პროგრამაში წერია: პროგრამაზე ჩარიცხვის სავალდებულო საგნებია: ქართული ენა და ლიტერატურა, ***უცხო ენა (ინგლისური),*** მათემატიკა/ისტორია. ხოლო თვითშეფასებაში წერია: პროგრამაზე ჩარიცხვის სავალდებულო საგნებია: ქართული ენა და ლიტერატურა, უცხო ენა (რუსული), მათემატიკა/ისტორია. ასევე ორივე დოკუმენტში მითითებულია, რომ პროგრამაზე ჩარიცხვის კანდიდატები ვალდებული არიან გაიარონ შპს უმაღლესი სასწავლებელი მილენიუმის მიერ ორგანიზებული გასაუბრება/ტესტირება ***პროგრამის სწავლების ენის (რუსული ენა) ცოდნის დადგენის მიზნით.*** ადგილზე ინტერვიურების პროცესში გაირკვა, რომ გაპარულია ტექნიკური ხარვეზი, მიუხედავად ამისა, თუ საქართველოს საჯარო სკოლების კურსდამთავრებული, ერთიანი ეროვნული გამოცდების საფუძველზე ჩაირიცხება საერთო წესით, მას აღარ უნდა ქონდეს სწავლების შემდგომი ბარიერი საბაკალავრო საფეხურისთვის. აქედან გამომდინარე, გასაუბრება რუსული ენის ცოდნის დონის შემოწმებისთვის არარელევანტური მოთხოვნაა კანდიდატისთვის. შესაბამისად, უნდა გასწორდეს აღნიშნული ხარვეზი, ერთიან ეროვნულ

გამოცდებზე ჩასაბარებელ საგნად აუცილებლად უნდა მოეთხოვოთ რუსული ენადა ასევე საჭიროების შემთხვევაში დაწესდეს მინიმალური ქულობრივი ზღვარი. თუმცა, პროგრამის მიზნიდან გამომდინარე, რადგან ამზადებენ საერთაშორისო შრომის ბაზარზე კონკურენტულ კადრს, შესაძლოა ინგლისური ენის ცოდნაც მიღებისთანავე იყოს პროგრამისთვის პრიორიტეტული. მაშინ, ერთიანი ეროვნული გამოცდებში უნდა მოხდეს, როგორც ინგლისური ენის ასევე რუსული ენის მოთხოვნა. თუმცა, ეს არ შეიძლება გაკეთდეს მათემატიკა/ისტორიის ხარჯზე, რადგან ბიზნესის ადმინისტრირების სპეციალობაზე მოხვედრისთვის აბიტურიენტმა უნდა დაადასტუროს სოციალური ან მათემატიკური მეცნირებათა კომპეტენცია. საგანმანათლებლო პროგრამებზე დაშვების წინაპირობები და პროცედურები გამჭირვალეა, საჯაროა და ხელმისაწვდომია დაინტერესებული პირისთვის.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები ○ ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების გეგმა; ○ ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა; ○ საგანმანათლებლო პროგრამის კურიკულუმის რუკა; ○ თვითშეფასების დოკუმენტი; ○ პროგრამის შემუშავებაში დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის ამსახველი დოკუმენტაცია; ○ ინტერვიუს შედეგები ადმინისტრაციასთან, პროგრამის ხელმძღვანელთან, თვითშეფასების ჯგუფთან; ○ www.millennium.edu.ge .
რეკომენდაციები: ➢ რეკომენდირებულია საგანმანათლებლო პროგრამის დაშვების წინაპირობად განისაზღვროს რუსული ენა და ეს ადეკვატურად აისახოს შესაბამის დოკუმენტაციაში.
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
შეფასება

ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

- **მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.2 საგანმანათლებლო პროგრამის სტრუქტურა და შინაარსი

პროგრამა შედგენილია უსდ-ში მოქმედი საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების მეთოდოლოგიის გამოყენებით. პროგრამის შინაარსი ითვალისწინებს პროგრამაზე დაშვების წინაპირობებსა და სწავლის შედეგებს. პროგრამის სტრუქტურა თანმიმდევრული და ლოგიკურია. შინაარსი და სტრუქტურა უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას. მისანიჭებელი კვალიფიკაცია შესაბამისობაშია პროგრამის შინაარსთან და სწავლის შედეგებთან.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

შპს უმაღლესი სასწავლებელი მილენიუმის, რუსულენოვანი ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამის მოცულობა შეადგენს 240 ECTS კრედიტს, რომელის შესრულება დაგეგმილია 4 წელიწადში, შესაბამისად წელიწადში – 60 კრედიტი, სემესტრში – 30 კრედიტი. საბაკალავრო პროგრამა აგებულია ECTS სისტემის საფუძველზე.

პროგრამის სავალდებულო კომპონენტი (205 კრედიტი), საბაზისო სასწავლო კურსებია (30 კრედიტი), სავალდებულო არჩევითი კურსები (15 კრედიტი), სპეციალობის სავალდებულო სასწავლო კურსები 160 კრედიტი, რომელიც მოიცავს საბაკალავრო ნაშრომს (10 კრედიტი) და პროფესიული პრაქტიკა (15 კრედიტი). ასევე, პროგრამას აქვს სპეციალობის არჩევითი სასწავლო კურსები (20 კრედიტი) და თავისუფალი კომპონენტი (15 კრედიტი).

ბიზნესის ადმინისტრირების საგანმანათლებლო პროგრამა შედგენილია მილენიუმის რექტორის მიერ დამტკიცებული საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების მეთოდოლოგიის გამოყენებით.

პროგრამის სავალდებულო კომპონენტში შემავალი საგნები ლოგიკურად არის შერჩეული და სასწავლო კურსების თვალსაზრისით კარგადაა გააზრებული, თუმცა არსებობს რიგი საკითხები, რომელზეც საჭიროა მუშაობა.

- საბაკალავრო ნაშრომის წინაპირობა დასაკონკრეტებელია, ამიტომ რეკომენდირებულია საბაკალავრო ნაშრომის წინაპირობად განისაზღვროს

სპეციალობის სავალდებულო სასწავლო კომპონენტები, გარდა პროფესიული პრაქტიკისა. (* პროფესიული პრაქტიკის მიზნებს თუ შევხედავთ არ შეესაბამება საბაკალავრო ნაშრომის წინაპირობის აუცილებლობას);

- რეკომენდირებულია, „კორპორაციული ფინანსების საფუძვლების" წინაპირობად განისაზღვროს ფინანსური აღრიცხვა, ფინანსების საფუძვლების ნაცვლად, რადგან ამ კურსის შესწავლისას სტუდენტი კარგად უნდა კითხულობდეს ფინანსურ ანგარიშგებას, ხოლო ფინანსური აღრიცხვის წინაპირობა უნდა იყოს ბუღალტრული აღრიცხვა;
- რეკომენდირებულია პროექტების მართვის წინაპირობად განისაზღვროს მენეჯმენტის საფუძვლები, ოპერაციული მენეჯმენტის ნაცვლად;
- სასწავლო კურსები ბიზნესის საფუძვლები და მეწარმეობა ძალიან გავს შინაარსობრივად ერთმანეთს. ამასთანავე, მეწარმეობა ნაკლებად შეესაბამება საუკეთესო სამეწარმეო ევროპული პრაქტიკის სასწავლო კურსს. შესაბამისად, რეკომენდირებულია მეწარმეობის სასწავლო კურსის ჩანაცვლება;
- სასწავლო კურსები: „ბიზნესის საფუძვლები", „მეწარმეობა", „ფინანსების საფუძვლები", „საგადსახადო საქმე", „საჯარო ფინანსები" და „ბიზნესის სამართალი" არსებითად გადასახედია, რადგან მათში გამოყენებულ სასწავლო მასალებში ძირითადად რუსეთის ფედერაციის სამართლებრივი მოწყობის საკითხებია ასახული, აუცილებელია ამ კურსებში ინტეგრირებული იყოს ქართული და მსოფლიო მიდგომები.

აღსანიშნავია, რომ სასწავლო კურსი „ფინანსები" განხილულია მაკროეკონმიკური კონტექსტიდან, მისი პირველი ნაწილს ჰქვია ФИНАНСЫ В СИСТЕМЕ „ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ОТНОШЕНИИ" ასევე მასში შესული საკითხებია, ფინანსების ცნება სოციალურ-ეკონოიკური არსი და ფუნქციები, სოციალურ-ეკონომიკური პროცესების ფინანსური რეგულირება, ფინანსერი რესურსების ფორმირების წყაროები, ქვეყნის და წამყვანი უცხო ქვეყნებინის თანამედროვე ფინანსური სისტემა, საბიუჯეტო მოწყობა და საბიუჯეტო სისტემა, სახელმწიფო ფინანსები და სხვ. ასევე საასწავლო კურსში „მმართველობითი აღრიცხვა" მოიცავს როგორც დანახარჯთა მართვის საკითხებს ასევე, მიკროეკონომიკურ მოდელს „წარმოებაზე მოგების დამოკიდებულების ანალიზი" ანუ

იგივე ე.წ. „CVP" ანალიზის საკითებს. ამიტომ კარგი იქნება თუ სტუდენტებს ამ ორი საგნის გავლამდე ექნებათ ეკონომიკური ანალიზის მთავარი საფუძვლის, ეკონომიკური მოდელირების არსის და „ceteris paribus - სხვა თანაბარ პირობებში" კონცეფციის აღქმა. • სასურველია, ფინანსების საფუძვლების წინაპირობად განისაზღვროს მაკროეკონომიკა, ფინანსური აღრიცხვის ნაცვლად; • კარგი იქნება თუ მმართველობითი აღრიცხვის წინაპირობად განისაზღვრება მიკროეკონომიკა. აღნიშნულიდან გამომდინარე შინაარსი და სტრუქტურა ნაწილობრივ უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას და მისანიჭებელი კვალიფიკაციაც ნაწილობრივ შესაბამისია პროგრამის შინაარსთან და სწავლის შედეგებთან.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები ○ საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების ინსტრუქცია; ○ ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა; ○ სასწავლო კურსების სილაბუსები; ○ სასწავლო გეგმა და შედეგების რუკა; ○ თვითშეფასების ანგარიში; ○ ინტერვიუს შედეგები ადმინისტრაციასთან, პროგრამის ხელმძღვანელთან, თვითშეფასების ჯგუფთან; ○ www.millennium.edu.ge .
რეკომენდაციები: ➢ საბაკალავრო ნაშრომის წინაპირობა დასაკონკრეტებელია, ამიტომ რეკომენდირებულია საბაკალავრო ნაშრომის წინაპირობად განისაზღვროს სპეციალობის სავალდებულო სასწავლო კომპონენტები, გარდა პროფესიული პრაქტიკისა. (პროფესიული პრაქტიკის მიზნებს თუ შევხედავთ არ შეესაბამება საბაკალავრო ნაშრომის წინაპირობის აუცილებლობას); ➢ რეკომენდირებულია, „კორპორაციული ფინანსების საფუძვლების" წინაპირობად განისაზღვროს ფინანსური აღრიცხვა, ფინანსების საფუძვლების ნაცვლად, რადგან ამ კურსის შესწავლისას სტუდენტი კარგად უნდა კითხულობდეს ფინანსურ ანგარიშგებას, ხოლო ფინანსური აღრიცხვის წინაპირობად ბუღალტრული აღრიცხვის; ➢ სასწავლო კურსები ბიზნესის საფუძვლები და მეწარმეობა ძალიან გავს შინაარსობრივად ერთმანეთს. ამასთანავე, მეწარმეობა ნაკლებად შეესაბამება საუკეთესო სამეწარმეო ევროპული პრაქტიკის სასწავლო კურსს. შესაბამისად, რეკომენდირებულია მეწარმეობის სასწავლო კურსის ჩანაცვლება; ➢ სასწავლო კურსები: „ბიზნესის საფუძვლები", „მეწარმეობა", „ფინანსების საფუძვლები", „საგადსახადო საქმე", „საჯარო ფინანსები" და „ბიზნესის სამართალი" არსებითად გადასახედია, რადგან მათში გამოყენებულ სასწავლო

მასალებში ძირითადად რუსეთის ფედერაციის სამართლებრივი მოწყობის საკითხებია ასახული, აუცილებელია ამ კურსებში ინტეგრირებული იყოს ქართული და მსოფლიო მიდგომები;

- რეკომენდირებულია პროექტების მართვის წინაპირობად განისაზღვროს მენეჯმენტის საფუძვლები, ოპერაციული მენეჯმენტის ნაცვლად.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

- კარგი იქნება თუ მმართველობითი აღრიცხვის წინაპირობად განისაზღვრება მიკროეკონომიკა;
- სასურველია, ფინანსების საფუძვლების წინაპირობად განისაზღვროს მაკროეკონომიკა, ფინანსური აღრიცხვის ნაცვლად.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

- **ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.3. სასწავლო კურსი

- ძირითადი სფეროს თითოეული სასწავლო კურსის სწავლის შედეგები შეესაბამება პროგრამის სწავლის შედეგებს, ხოლო ყოველი სასწავლო კურსის/საგნის/მოდულის/კონცენტრაციის შინაარსი და კრედიტების რაოდენობა შეესაბამება ამ კურსის სწავლის შედეგებს;
- სილაბუსში მითითებული სასწავლო მასალა დაფუძნებულია სწავლის სფეროს აქტუალურ მიღწევებზე და უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

შპს უმაღლესი სასწავლებელი მილენიუმის, რუსულენოვანი ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამის, სასწავლო კურსების სწავლის შედეგები ორიენტირებულია

სტუდენტის მიერ ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრისათვის აუცილებელი ცოდნის შეძენასა და სათანადო უნარების გამომუშავებაზე. სასწავლო კურსების შედეგების, პროგრამის შედეგების რუკისა და სილაბუსების ანალიზის საფუძველზე, შესაძლებელია ითქვას, რომ ძირითადი სპეციალობის სასწავლო კურსის სწავლის შედეგები მეტნაკლებად შეესაბამება პროგრამის სწავლის შედეგებს. თუმცა სწავლის შედეგის „აცნობიერებს ბიზნესის კომპლექსური სფეროების როლს ეკონომიკის მდგრადი განვითარებისათვის, მიღება ბუნდოვანია წარმოდგენილი კურსებით და მათი შინაარსით, ამის მისაღწევად პროგრამაში უნდა დაემატოს ეკონომიკის მდგრადი განვითარების და/ან მდგრადი ბიზნეს განვითარების კურს(ებ)ი ან საკითები თავად არსებულ კურსებში. სხვა შემთხვევაში აღნიშნული შედეგი პროგრამაში წარმოდგენილი კურსებით ვერ მიიღწევა.

თითოეული სასწავლო კურსის სილაბუსში ასახული სასწავლო კურსის შინაარსი შეესაბამება ამ სასწავლო კურსის სწავლის შედეგებს, რომლებიც შესაბამისობაშია ეროვნული საკვალიფიკაციო ჩარჩოს კვალიფიკაციათა აღმწერით უმაღლესი განათლების პირველი საფეხურისათვის განსაზღვრულ სწავლის შედეგებთან. თუმცა, ზოგიერთი სასწავლო კურსისთვის გამოყოფილი კრედიტების რაოდენობა (საკონტაქტო და დამოუკიდებელი საათების რაოდენობა) მითითებულია პროგრამის სასწავლო გეგმაში და სასწავლო კურსის სილაბუსში ნაწილობრივ შესაბამისობაშია ამ კურსის შინაარსთან და სწავლის შედეგებთან, რადგან სასწავლო კურსებში: საერთაშორისო ბიზნესი, მაკროეკონომიკა, ფინანსური აღრიცხვა, ბიზნეს სამართალი, საერთაშორისო ბიზნესი, პროექტების მართვა, სტრატეგიული მენეჯმენტი, მომხმარებელთა ქცევა, ფასიანი ქაღალდების ბაზარი, რისკის შეფასება და აუდიტის საფუძვლებში, მხოლოდ ძირითად ლიტერატურას თუ მივიღებთ მხედველობაში, მისანიჭებელი კრედიტები და სასწავლო მასალა არ შეესაბამება ერთმანეთს, რადგან ყველა საგანი 5 კრედიტიანია, რომელიც ითვალისწინებს სწავლა-სწავლების 125 საათს. კერძოდ სასწავლო მასალა ამ კურსებზე დაახლოებით არის A5 ფორმატის 120 გვერდს, რომლის ერთი გვერდის წაკითხვის სტანდარტია 1 წუთი, ხოლო ტექნიკური ლიტერატურის შემთხვევაში მაქსიმუმ 3 წუთი, თუ ამ მაჩვენებელს გადავამრავლებთ საშუალოდ 3 წაკითხვაზე ეს არის 3X120X3, რაც არის მაქსიმუმ 18 საათი. ამიტომ, საჭიროა გადაიხედოს სილაბუსები, დამატებითი ლიტერატურიდან გადმოვიდეს ან/და ძირითად ლიტერატურაში დაემატოს სასწავლო მასალა.

სასწავლო კურსით გათვალისწინებული და შესაბამის სილაბუსში მითითებული სტუდენტის ცოდნისა და უნარების შეფასების მეთოდები უზრუნველყოფს სასწავლო

კურსის თითოეული სწავლის შედეგის მიღწევის შეფასებას.

სასწავლო კურსები: ბიზნესის საფუძვლები, მეწარმეობა, ფინანსების საფუძვლები, საგადსახადო საქმე, საჯარო ფინანსები და ბიზნესის სამართალი არსებითად გადასახედია, რადგან მათში გამოყენებულ სასწავლო ლიტერატურაში ძირითადად რუსეთის ფედერაციის სამართლებრივი მოწყობის საკითხებია ასახული, აუცილებელია ამ კურსებში ინტეგრირებული იყოს ქართული და მსოფლიო მიდგომები.

მეწარმეობის სასწავლო კურსი უფრო შეესაბამება საწარმოთა მართვის ანდა ბიზნესის მართვის კურსის შინაარსს, ხოლო თანამედროვე მიდგომებით მსგავსი კურსის ფორმირებისას სასურველია გათვალისწინებული იქნას ევროკომისიის მიერ შემუშავებული სამეწარმეო კომპეტენციათა ჩარჩო, ბმული https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/eur-scientific-and-technical-research-reports/entrecomp-entrepreneurship-competence-framework .

სილაბუსებში მითითებული სავალდებულო ლიტერატურა და სხვა სასწავლო მასალა მეტ-ნაკლებად შეესაბამება ბიზნესის აქტუალურ მიღწევებს და უზრუნველყოფს თანამედროვე მოთხოვნებთან საგანმანათლებლო პროგრამის შესაბამისობას. თუმცა, საჭიროა პროგრამის ხელმძღვანელმა და კურსების ავტორებმა კარგად შეისწავლონ რუსულენოვან ბაზარზე არსებული მსოფლიო სასწავლო ლიტერატურის თარგმანები და მოახდინონ მათი გამოყენება სასაწავლო კურსებში.

აღნიშნულიდან გამომდინარე მოცემული კომპონენტი ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების ინსტრუქცია;
- ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა;
- სასწავლო კურსების სილაბუსები;
- სასწავლო გეგმა და შედეგების რუკა;
- თვითშეფასების ანგარიში;
- ინტერვიუს შედეგები ადმინისტრაციასთან, პროგრამის ხელმძღვანელთან, თვითშეფასების ჯგუფთან;
- www.millennium.edu.ge .

რეკომენდაციები:

- სასწავლო კურსებში ბიზნესის საფუძვლები, მეწარმეობა, ფინანსების საფუძვლები, საგადსახადო საქმე, საჯარო ფინანსები და ბიზნესის სამართალი

არსებითად გადასახედია, რადგან მათში გამოყენებულ სასწავლო კურსებში ძირითადად რუსეთის ფედერაციის სამართლებრივი მოწყობის საკითხებია ასახული, აუცილებელია ამ კურსებში ინტეგრირებული იყოს ქართული და მსოფლიო მიდგომები;

- საჭიროა პროგრამის ხელმძღვანელმა და კურსების ავტორებმა კარგად შეისწავლონ რუსულენოვან ბაზარზე არსებული მსოფლიო სასწავლო ლიტერატურის თარგმანები და მოახდინონ მათი გამოყენება სასაწავლო კურსებში.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

- თანამედროვე მიდგომებით მეწარმეობის კურსის სწავლებისთვის, სასურველია გათვალისწინებული იქნას ევროკომისიის მიერ შემუშავებული სამეწარმეო კომპეტენციათა ჩარჩო, ბმული https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/eur-scientific-and-technical-research-reports/entrecomp-entrepreneurship-competence-framework .

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
-

შეფასება

o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

- **ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.4 პრაქტიკული, სამეცნიერო/კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარება

პროგრამა უზრუნველყოფს, სწავლის შედეგების შესაბამისად, სტუდენტთა პრაქტიკული, სამეცნიერო/კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარებას და/ან მათ კვლევით პროექტებში ჩართვას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

შპს უმაღლესი სასწავლებელი მილენიუმის, რუსულენოვანი ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამა უზრუნველყოფს ბაკალავრის შესაბამისი საფეხურის პრაქტიკული, სამეცნიერო/კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარებას, რაც დასტურდება იმით, რომ პროგრამაში წარმოდგენილია სასწავლო

პრაქტიკა, 15 კრედიტი, რომელიც ემსახურება სტუდენტის მიერ მიღებული ცოდნის გაღრმავებასა და განმტკიცებას; ხელს უწყობს ცალკეული სასწავლო კურსის ფარგლებში შეძენილი ცოდნა-უნარების პრაქტიკულ სიტუაციებში გამოყენებას და პრაქტიკულ ჩვევათა განვითარებას რეალურ სამუშაო გარემოში და საბაკალავრო ნაშრომი, 10 კრედიტი, რომელიც უზრუნველყოფს სტუდენტის მინიმალური კვლევითი უნარების განვითარებას, აგრეთვე ცალკეული სასწავლო კურსის ფარგლებში შეძენილი ცოდნა-უნარების პრაქტიკულ სიტუაციებში გამოყენებას. ამასთანავე, პროგრამა მოიცავს სასწავლო კურსებს: „აკადემიური წერა და კრიტიკული აზროვნება“ და „ინფორმაციული ტექნოლოგიები“, რომლებიც ორიენტირებულია სტუდენტთა მსოფლმხედველობის გაფართოებაზე, ღირებულებათა ფორმირების ხელშეწყობაზე, წერითი და ზეპირი კომუნიკაციის უნარების განვითარებაზე და ინფორმაციის მოძიება-გადაცემის მიზნით საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების შემოქმედებითი უნარის გამომუშავებაზე.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები ○ საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების ინსტრუქცია; ○ ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა; ○ სასწავლო კურსების სილაბუსები; ○ სასწავლო გეგმა და შედეგების რუკა; ○ თვითშეფასების ანგარიში; ○ ინტერვიუს შედეგები ადმინისტრაციასთან, პროგრამის ხელმძღვანელთან, თვითშეფასების ჯგუფთან; ○ ვებ-გვერდი www.millennium.edu.ge .
რეკომენდაციები: წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
შეფასება o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

- **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.5 სწავლება-სწავლის მეთოდები

პროგრამა ხორციელდება სტუდენტზე ორიენტირებული სწავლება-სწავლის მეთოდების გამოყენებით. სწავლება-სწავლის მეთოდები შეესაბამება სწავლების საფეხურს, კურსის შინაარსს, სწავლის შედეგებს და უზრუნველყოფს მათ მიღწევას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

შპს უმაღლესი სასწავლებელი მილენიუმის, რუსულენოვანი ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამაში გამოყენებულია სხვადასხვაგვარი სწავლა-სწავლების მეთოდები და აქტივობები, რომელიც წარმოდგენილია პროგრამაში გაერთიანებულად. სასურველია პროგრამაში გაიმიჯნოს სწავლება-სწავლის მეთოდები, რადგან ის საგანმანათლებლო პროგრამის კომპონენტის განმახორციელებელი პირის მიერ სტუდენტისთვის, ცოდნის გადაცემის საშუალებაა და ის უნდა მოიცავდეს შესაბამის აქტივობებს (დისკუსია, დებატები, დემონსტრირება, პრეზენტაცია, სემინარი და სხვ.).

რთულია ვიმსჯელოთ სწავლების მეთოდის და აქტივობების შესაბამისობის შესახებ თითოეულ კურსის შინაარსთან, სწავლის შედეგებთან და უზრუნველყოფასთან მიმართებაში, რადგან სილაბუსებში ცალკე არ არის გამოყოფილი სწავლა-სწავლების მეთოდები და აქტივობები, თუმცა სილაბუსების სიღრმისეულად ანალიზისას დგინდება, რომ სასწავლო პროცესში იყენებენ შესაბამის მეთოდებს და აქტივობებს. სწავლა-სწავლების მეთოდების კურსების შინაარსთან შესაბამისობის უკეთ გამოსაკვეთათ საჭიროა სილაბუსებში გამოყოფილი იქნას ცალ-ცალკე სწავლა-სწავლების მეთოდები და აქტივობები, რადგან სტანდარტის მოთხოვნაა „კურსების შინაარსზე სწავლა-სწავლების მეთოდების მორგება" იყოს დაკმაყოფილებული. ასევე ამ საკითხის სილაბუსებში გაწერა, უზრუნველყოფს შეფასების მექანიზმების უკეთ ფუნქციონირებას.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების ინსტრუქცია;
- ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა;
- სასწავლო კურსების სილაბუსები;
- სასწავლო გეგმა და შედეგების რუკა;
- თვითშეფასების ანგარიში;
- ინტერვიუს შედეგები ადმინისტრაციასთან, პროგრამის ხელმძღვანელთან, თვითშეფასების ჯგუფთან;
- ვებ-გვერდი www.millennium.edu.ge .

რეკომენდაციები:

- სწავლა-სწავლების მეთოდების კურსების შინაარსთან შესაბამისობის უკეთ გამოსაკვეთად საჭიროა სილაბუსებში გამოყოფილი იქნას ცალ-ცალკე სწავლა-სწავლების მეთოდები და აქტივობები..

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
-

შეფასება

o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

➢ **მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.6. სტუდენტების შეფასება

სტუდენტების შეფასება ხორციელდება დადგენილი პროცედურების მიხედვით, გამჭვირვალეა და კანონმდებლობასთან შესაბამისი.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

უმაღლესი სასწავლებელი მილენიუმში მოქმედებს სასწავლო პროცესის მარეგულირებელ წესი. პროგრამის ფარგლებში სტუდენტების შეფასება ხორციელდება დადგენილი სამართლიანი, გამჭვირვალე და კანონმდებლობის შესაბამისი პროცედურების მიხედვით.

უსდ-ში ამ დროისთვის არ ფუნქციონირებს საგამოცდო ცენტრი.

სასწავლო კურსებში, შუალედური და დასკვნითი გამოცდის გარდა, წარმოდგენილია შეფასების მრავალფეროვანი კომპონენტები, რომლებიც ითვალისწინებენ კურსის სპეციფიკას და უზრუნველყოფენ სტუდენტებისათვის საჭირო უნარების გამომუშავებას.

პროგრამის კომპონენტების შეფასების კრიტერიუმები ხელმისაწვდომია სტუდენტებისათვის და სხვა დაინტერესებული პირებისათვის. საჭიროების შემთხვევაში

სტუდენტებს შეუძლიათ მიღწეული შედეგების გასაჩივრება უსდ-ს დადგენილი წესით.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები ○ ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის თვითშეფასების ანგარიში; ○ ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა; ○ ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სილაბუსები; ○ ინტერვიუ პროგრამის ხელმძღვანელთან; ○ ინტერვიუ ხარისხის სამსახურის უფროსთან; ○ ინტერვიუ მომიჯნავე პროგრამის სტუდენტებთან; ○ ინტერვიუ პროგრამის განმახორციელებელ აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალთან; ○ უნივერსიტეტის ვებ-გვერდი; ○ ელექტრონული პორტალი.
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის ○ სასურველია უმაღლესი სასწავლებელი მილენიუმში მოქმედი „სასწავლო პროცესის მარეგულირებელ წესში“ დეტალურად ჩამოყალიბდეს მუდმივმოქმედი სააპელაციო კომისიის შემდგომი რეაგირების მექანიზმები.
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ○
შეფასება o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ➢ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან** ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა			➢	

3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა

პროგრამა უზრუნველყოფს სტუდენტზე ორიენტირებული გარემოს შექმნას, შესაბამისი სერვისების შეთავაზებით; ხელს უწყობს სტუდენტების მაქსიმალურ ინფორმირებას, ახორციელებს მრავალფეროვან ღონისძიებებს და ხელს უწყობს სტუდენტების ჩართულობას ადგილობრივ და/ან საერთაშორისო პროექტებში.

3.1 სტუდენტთა საკონსულტაციო მომსახურება
სტუდენტი იღებს სასწავლო პროცესის დაგეგმვაზე, აკადემიური მიღწევების გაუმჯობესებაზე, დასაქმებაზე სათანადო კონსულტაციას და კარიერულ განვითარებასთან დაკავშირებით მხარდაჭერას.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი უმაღლესი სასწავლებელი დაწესებულების ადმინისტრაციული პერსონალი მზადყოფნას გამოთქვამს სასწავლო პროგრამაზე ჩარიცხულ სტუდენტებს სასწავლო პროცესის დაგეგმვისა და მიღწევების გასაუმჯობესებლად აუცილებელო ინფორმაცია მიაწოდონ ელექტრონული და ინდივიდუალური კონსულტაციების გზით. უსდ-ს სტუდენტები სხვადასხვა ადგილობრივი და საერთაშორისო პროექტებისა და ღონისძიებების შესახებ ინფორმაცია, საგანმანათლებლო პროგრამების და სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი ძირითად დოკუმენტები განთავსებულია უსდ-ს ვებგვერდზე და აღნიშნული ინფორმაცია მარტივად ხელმისაწვდომია სტუდენტისათვის. მომიჯნავე მიმართულების სტუდენტები აღნიშნავენ, რომ პროფესორებთან, პროგრამის ხელმძღვანელებთან, ადმინისტრაციულ პერსონალთან და ბიბლიოთეკასთან უწყვეტ რეჟიმში აქვთ კომუნიკაცია და ისინი მარტივად იღებენ სხვადასხვა სახის ინფორმაციას (ელ. მასალებზე წვდომა, პროგრამის დაგეგმვა, სიახლეებზე წვდომა და ა.შ). ასევე სტუდენტებთან გასაუბრების შედეგად დასტურდება, რომ ადმინისტრაციული და აკადემიური პერსონალი დაინტერესებულია სტუდენტებთან აქტიური კომუნიკაციით და სათანადო რეაგირების საკითხით. ინტერვიუს დროს არ გამოკვეთილა სტუდენტების მზაობა და სურვილი ჩაერთონ ადგილობრივ და საერთაშორისო პროექტებში, ღონისძიებებში, კონფერენციებსა და კვლევებში, აგრეთვე ისარგებლონ საერთაშორისო მობილობით.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები ○ ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის თვითშეფასების ანგარიში ○ ინტერვიუ პროგრამის ხელმძღვანელთან; ○ ინტერვიუ ხარისხის სამსახურის უფროსთან; ○ ინტერვიუ მომიჯნავე პროგრამის სტუდენტებთან; ○ ინტერვიუ პროგრამის განმახორციელებელ აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალთან; ○ უნივერსიტეტის ვებ-გვერდი; ○ ელექტრონული პორტალი;

რეკომენდაციები:

წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
-

შეფასება

o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

➢ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

3.2 მაგისტრანტთა და დოქტორანტთა ხელმძღვანელობა

მაგისტრანტებსა და დოქტორანტებს ჰყავთ კვალიფიციური ხელმძღვანელი.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

- საგანმანათლებლო პროგრამის თვითშეფასების ანგარიშის, მასზე თანდართული დოკუმენტაციისა და აკრედიტაციის ვიზიტის შედეგად მიღებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით აღწერეთ, გააანალიზეთ და შეაფასეთ საგანმანათლებლო პროგრამის მოცემული სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობა; ანალიზში უნდა აისახოს პრობლემატური საკითხები (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- კომპონენტის მტკიცებულებები/ინდიკატორები შესაბამისი დოკუმენტებისა და ინტერვიუს შედეგების ჩათვლით

რეკომენდაციები:

წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ○
შეფასება o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა	➢			

4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა

ადამიანური, მატერიალური, საინფორმაციო და ფინანსური რესურსები უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრად, სტაბილურ, ეფექტიან და ეფექტურ ფუნქციონირებას და განსაზღვრული მიზნების მიღწევას.

4.1 ადამიანური რესურსი
➢ პროგრამას ახორციელებენ შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე პირები, რომლებსაც აქვთ პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების გამომუშავებისათვის აუცილებელი კომპეტენცია; ➢ პროგრამის განმახორციელებელი აკადემიური/სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის რაოდენობა და დატვირთვა უზრუნველყოფს საგანმანათლებლო პროგრამით განსაზღვრული სასწავლო პროცესის წარმართვას და ასევე, სამეცნიერო-კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო საქმიანობისა და სხვა მათზე დაკისრებული ფუნქციების ჯეროვან შესრულებას. აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალს შორის ბალანსი უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრადობას; ➢ პროგრამის ხელმძღვანელს გააჩნია პროგრამის შემუშავებისათვის აუცილებელი ცოდნა და გამოცდილება და უშუალოდაა ჩართული პროგრამის განხორციელებაში; ➢ პროგრამის სტუდენტები, უსდ-ის მიერ უზრუნველყოფილები არიან სათანადო რაოდენობისა და შესაბამისი კომპეტენციის მქონე ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალით.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი შპს უმაღლესი სასწავლებელი მილენიუმის, რუსულენოვანი ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამა დაკომპლექტებულია გამოცდილი კადრებით, რომლებიც ფლობენ რუსულ ენას. ამასთანავე უმეტეს მათგანს აქვს რუსულად სწავლების გამოცდილება ან რუსულენოვანი განათლება. აკადემიური პერსონალის კვალიფიკაცია შესაბამისობაშია პროგრამის მიზნებთან. აკადემიური პერსონალის უმეტესობა ფლობს აკადემიურ ხარისხს, რაც დასტურდება შესაბამისი სამეცნიერო კვლევებით და პუბლიკაციებით. მოწვეული ლექტორების კომპეტენტურების კრიტერიუმებია: განათლება, პრაქტიკული და პედაგოგიური გამოცდილება, სამეცნიერო მოღვაწეობა. პროგრამის განხორციელებაში ჩართული პერსონალთა რაოდენობა 23-ია, მათგან 13 აკადემიური პერსონალია, რომელთაგან 9 აფილირებულია უსდ-სთან. დანარჩენი 10 პირი მოწვეული პერსონალია. პროგრამის განხორციელების პროცესში ჩართულია 33 დამხმარე პერსონალი. პროგრამის ხელმძღვანელი არის ბიზნესის ადმინისტრირების სპეციალისტი, 20 წელზე მეტი აკადემიური სტაჟით. მას აქვს პროგრამის შემუშავების აუცილებელი ცოდნა და გამოცდილება, რაც დასტურდება, განთლებით, სამუშაო ადგილითა და გამოქვეყნებული

ნაშრომებით. პერსონალის შესახებ წარმოდგენილი ინფორმაციის და ადგილზე ინტერვიუების პროცესში დადგინდა, რომ პროგრამის ხელმძღვანელს გააჩნია პროგრამის შემუშავებისათვის აუცილებელი ცოდნა და გამოცდილება და უშუალოდაა ჩართული პროგრამის განხორციელებაში. ამასთანავე პროგრამის სტუდენტები, უსდ-ის მიერ უზრუნველყოფილები იქნებიან სათანადო რაოდენობისა და შესაბამისი კომპეტენციის მქონე ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალით.

ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალის კვალიფიკაცია შეესაბამა მათ განსახორციელებელ ფუნქციებს, რაც დასტურდება შესაბამისი რეზიუმეებით.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა;
- სასწავლო კურსების სილაბუსები;
- სასწავლო გეგმა და შედეგების რუკა;
- თვითშეფასების ანგარიში;
- ინტერვიუს შედეგები ადმინისტრაციასთან, პროგრამის ხელმძღვანელთან, თვითშეფასების ჯგუფთან;
- აკადემიური და მოწვეული პერსონალის არჩევის წესი;
- აკადემიური პერსონალის პირადი საქმეები და საკონკურსო მასალები;
- მოწვეული პერსონალის პირადი საქმეები.

რეკომენდაციები:

წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

➢ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.2. აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარება

- დაწესებულება რეგულარულად აწარმოებს პროგრამაში ჩართული აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის შეფასებასა და შედეგების ანალიზს;
- უსდ ზრუნავს აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიულ განვითარებაზე, ასევე ხელს უწყობს მათ მიერ სამეცნიერო/კვლევითი საქმიანობის განხორციელებას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

შპს უმაღლესი სასწავლებელი მილენიუმი გეგმავს ხელი შეუწყოს პროგრამაში ჩართული აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიულ განვითარებასა და მათ მიერ დაგეგმილი სამეცნიერო/კვლევითი საქმიანობის განხორციელებას.

უსდ უზრუნველყოფს აფილირებული აკადემიური პერსონალის ხელშეწყობას, კონკრეტულად აფილირების ხელშეკრულებაში წერია: სასწავლებლის აფილირებულ პირს გადაუხდის ფიქსირებულ ხელფასს ყოველთვიურად, მისი შესაბამისი აკადემიური პერსონალის თანამდებობაზე არჩევის ხანგრძლივობით. უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება აფილირებულ პირს დაუფინანსებს სამეცნიერო ნაშრომის (სტატია, სახელმძღვანელო, მონოგრაფია და ა.შ.) დაბეჭდვას; ასევე დაუფინანსებს მივლინებებსა და მის განვითარებისათვის მნიშვნელოვან აქტივობებში (ტრენინგი, კონფერენცია, სიმპოზიუმი, სამუშაო შეხვედრა და ა.შ.) მონაწილეობას, რომელიც აფილირების შინაარსიდან გამომდინარეობს. უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება იღებს ვალდებულებას საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელების დროს სასწავლო კომპონენტის განმახორციელებელი პირის განსაზღვრისა და საათობრივი დატვირთვის განაწილების დროს უპირატესობა მიანიჭოს აფილირებულ პირს.

წარმოდგენილ პროგრამის ბიუჯეტში გათვალისწინებულია 10 000 ლარი პროფესიული განვითარებაზე და კვლევებზე.

იგეგმება პროგრამის შედეგების პერიოდული შეფასება უნივერსიტეტში დამკვიდრებული წესის მიხედვით. შედეგების ანალიზის საფუძველზე იგეგმება პროგრამის შემდგომი დახვეწა და განვითარება.

აღნიშნულიდან გამომდინარე შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ უსდ ზრუნავს აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიულ განვითარებაზე, ასევე ხელს უწყობს მათ მიერ სამეცნიერო/კვლევითი საქმიანობის განხორციელებას.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა;
- სასწავლო კურსების სილაბუსები;

- სასწავლო გეგმა და შედეგების რუკა;
- თვითშეფასების ანგარიში;
- ინტერვიუს შედეგები ადმინისტრაციასთან, პროგრამის ხელმძღვანელთან, თვითშეფასების ჯგუფთან;
- პროგრამის ბიუჯეტი;
- აკადემიური პერსონალის პირადი საქმეები და საკონკურსო მასალები;
- მოწვეული პერსონალის პირადი საქმეები.

რეკომენდაციები:

წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

➢ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.3. მატერიალური რესურსი

პროგრამა უზრუნველყოფილია იმ აუცილებელი ინფრასტრუქტურითა და ტექნიკური აღჭურვილობით, რაც საჭიროა საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მისაღწევად.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

შპს უმაღლესი სასწავლებელი მილენიუმის, რუსულენოვანი ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამა უზრუნველყოფილია მატერიალური და ტექნიკური რესურსით, რომელიც რაოდენობრივად და ხარისხობრივად უზრუნველყოფს პროგრამის მიზნებისა და სწავლის შედეგების მიღწევას. უნივერსიტეტს აქვს კომპიუტერული კლასი და ბიბლიოთეკა.

პროგრამაში გამოყენებული (სილაბუსებში ჩამოთვლილი) ძირითადი სახელმძღვანელოები (ერთი გამონაკლისის გარდა) ბიბლიოთეკაში იძებნება მხოლოდ ელექტრონული სახით. ძირითადი სწავლის სფეროს შესაბამისი კურსების სახელმძღვანელოები ძირითადად რუსულენოვანი და რუსი ავტორებისაა.

როგორც ზემოთ აღინიშნა საჭიროა ლიტერატურის განახლება პროგრამის შედეგების მიღწევისათვის საჭიროა პროგრამის ხელმძღვანელმა, აკადემიურმა და მოწვეულმა პერსონალმა მოახდინონ რუსულენოვან ბაზარზე მოკვლევა თუ, რა თანამედროვე ინგლისურენოვანი სახელმძღვანელოების თარგმანი არსებობს და მოახდინონ მათი გამოყენება პროგრამის განხორციელების პროცესში.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა;
- სასწავლო კურსების სილაბუსები;
- სასწავლო გეგმა და შედეგების რუკა;
- თვითშეფასების ანგარიში;
- ინტერვიუს შედეგები ადმინისტრაციასთან, პროგრამის ხელმძღვანელთან, თვითშეფასების ჯგუფთან;
- პროგრამის ბიუჯეტი;
- ადგილზე რესურსების დათვალიერება;
- აკადემიური პერსონალის პირადი საქმეები და საკონკურსო მასალები;
- მოწვეული პერსონალის პირადი საქმეები.

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე

ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

➢ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.4 პროგრამის/ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტი და პროგრამის ფინანსური მდგრადობა

პროგრამის/ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტით გათვალისწინებული ფინანსური რესურსების გამოყოფა ეკონომიკურად მიღწევადია და შეესაბამება პროგრამის საჭიროებებს.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

შპს უმაღლესი სასწავლებელი მილენიუმის, რუსულენოვანი ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამას გააჩნია საკუთარი ბიუჯეტი. შემოსავლები სწავლის გადასახადიდან სტუდენტების დაგეგმილი რაოდენობის მიღების და მათ მიერ პროგრამით გათვალისწინებული გადასახადის სრულად გადახდის შემთხვევაში უზრუნველყოფს პროგრამის ფინანსურ მდგრადობას.

წარმოდგენილია მთლიანად უნივერსიტეტის ბიუჯეტიც, რომელიც ასევე მიუთითებს უნივერსიტეტის ფინანსურ მდგრადობაზე ახლაც და მომდევნო რამდენიმე წლის განმავლობაში.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა;
- სასწავლო კურსების სილაბუსები;
- სასწავლო გეგმა და შედეგების რუკა;
- თვითშეფასების ანგარიში;
- ინტერვიუს შედეგები ადმინისტრაციასთან, პროგრამის ხელმძღვანელთან, თვითშეფასების ჯგუფთან;
- პროგრამის ბიუჯეტი;
- აკადემიური პერსონალის პირადი საქმეები და საკონკურსო მასალები;

○ მოწვეული პერსონალის პირადი საქმეები.
რეკომენდაციები: წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
შეფასება o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ➢ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა	➢			

5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები

სწავლების ხარისხის განვითარების მიზნით პროგრამა იყენებს შიდა და გარე ხარისხის სამსახურებს, პერიოდულ მონიტორინგსა და შეფასებას უწევს პროგრამას. აგროვებს და აანალიზებს რელევანტურ ინფორმაციას შესაბამისი გადაწყვეტილების მისაღებად და განსავითარებლად.

5.1 შიდა ხარისხის შეფასება
პროგრამაში ჩართული პერსონალი თანამშრომლობს შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურთან/პერსონალთან პროგრამის ხარისხის შეფასების პროცესის დაგეგმვის, შეფასების ინსტრუმენტების შემუშავებისა და შეფასების განხორციელების პროცესში და იყენებს ხარისხის შეფასების შედეგებს პროგრამის გასაუმჯობესებლად.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი შპს უმაღლესი სასწავლებელი მილენიუმში ფუნქციონირებს „ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური“, რომელიც რეგულირდება შესაბამისი დებულებით. უსდ შემუშავებული აქვს „ ხარისხის უზრუნველყოფის სისტემის მექანიზმები, შეფასება და შეფასების შედეგების გამოყენების პროცედურა“, რომელიც იყენებს სისტემას „დაგეგმე - განახორციელე- შეამოწმე - განავითარე“ ხარისხის უზრუნველყოფის ციკლს. საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებაში ჩართული პერსონალი აქტიურად თანამშრომლობს ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურთან საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელების შეფასების პროცესში, რაც მიზნად ისახავს პროგრამის განვითარებას. აღნიშნული თანამშრომლობა მოიცავს მონაწილეობას პროგრამის განვითარებასთან დაკავშირებულ გამოკითხვებში, რომელიც ტარდება ყოველი სემესტრის ბოლოს და მოიცავს სემესტრის განმავლობაში მათ მიერ განხორციელებული/წაკითხული სასწავლო კურსების შეფასებას. პროგრამის პერსონალი ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურთან თანამშრომლობით, ხარისხის შეფასების შედეგების საფუძველზე ან საკუთარი ინიციატივით ახორციელებს სასწავლო კურსების სილაბუსების განახლება-მოდიფიცირებას, რაც ასევე ემსახურება პროგრამის გაუმჯობესებას. საგანმანათლებლო პროგრამასთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებების მიღებისას პროგრამის პერსონალი ითვალისწინებს ხარისხის შეფასების შედეგებს. უსდ გეგმავს განახორციელოს ბიზნესის ადმინისტრირების რუსულენოვანი ახალი საბაკალავრო პროგრამა. აღსანიშნავია, რომ დაწესებულება ახორციელებს ასევე ბიზნესის ადმინისტრირების ქართულ და ინგლისურენოვან საბაკალავრო პროგრამებს. ხარისხის მართვის სამსახურთან და აკადემიურ პერსონალთან ინტერვიუს დროს აღინიშნა, რომ პერსონალი აქტიურად თანამშრომლობდა ხარისხის მართვის სამსახურთან პროგრამის შემუშავების ეტაპზე. აღსანიშნავია, რომ მოწვეული პერსონალის აბსოლუტური

უმრავლესობა პირველად იწყებს უნივერსიტეტთან თანამშრომლობას. აკადემიური პერსონალის ძირითადი ბირთვი არის უმაღლესი სასწავლებლის აფილირებული აკადემიური პერსონალი და როგორც ინტერვიუს დროს აღინიშნა მათ აქვთ ხარისხის მართვის სამსახურთან იდენტური პროგრამების განხორცილებაზე მუშაობის გამოცდილება. პროგრამის თვითშეფასების ანგარიშის სამუშაო გუნდში ჩართული იყო, როგორც აკადემიური ასევე ადმინისტრაციული პერსონალი და მათ გადანაწილებული ქონდათ შესაბამისი ფუნქციები და პასუხისმგებლობები. შესაბამისად, ანგარიშის მომზადების პროცესში გამოიკვეთა პროგრამის ძლიერი და გასაუმჯობესებელი მხარეები, რომლის დახვეწასა და განვითარებაზეც პროგრამის ხელმძღვანელი, აკადემიური და ადმინისტრაციული პერსონალი გამოხატავს სრულ მზაობას. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის საფუძველზე და ინტერვიუების საფუძველზე გამოიკვეთა, რომ სტუდენტებმა იციან სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმები, თუმცა ცოტა ბუნდოვანია გარდა მიღებული შეფასებისა სტუდენტებთან, როგორ ხდება უკუკავშირი, იმაზე თუ რამდენად მიაღწიეს სწავლის შედეგებს. ამიტომ სასურველია უნივერსიტეტმა სტუდენტთან მოახდინოს უფრო მეტი კომუნიკაცია იმაზე თუ, რამდენად მიაღწიეს პროგრამის სწავლის შედეგებს. უსდ-ს ხარისხის მართვის სამსახურს შემუშავებული აქვს პროგრამის განხორციელებაში ჩართული ყველა რგოლის მონიტორინგისა და უკუკავშირის მიღების ფორმები.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები ○ ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამა ○ თვითშეფასების ანგარიში ○ ინტერვიუს შედეგები ○ ხარისხის მართვის დებულება ○ ხარისხის შეფასების ინსტრუქცია და ფორმები
რეკომენდაციები: ➢ უსდ-ს ხარისხის მართვის სამსახურმა უზრუნველყოს სტუდენტებისგან წარმომადგენლობითი უკუკავშირის მიღება.
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

➢ **მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

5.2 გარე ხარისხის შეფასება

პროგრამა რეგულარულად იყენებს გარე ხარისხის შეფასების შედეგებს.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

უსდ-მ პროგრამის გარე ექსპერტული შეფასება მიიღო პარტნიორი პოლონური და უკრაინული უმაღლესი სასწავლებლებისგან. როგორც ინტერვიუს დროს აღინიშნა, ისინი მზად არიან მიღებული რეკომენდაციებისა და რჩევების განხილვისა და გათვალისწინებისთვის.

როგორც ინტერვიუზე აღინიშნა პროგრამის ე.წ. „მეგობრული" შეფასება განახორციელა გორის უნივერსიტეტმა და თსუ ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის დეკანმა. როგორც გვითხრეს მათგან მიღებული რჩევებისა და რეკომენდაციების ნაწილი უკვე აისახა პროგრამაში და ასევე უშუალოდ პროგრამის განხორცილების ეტაპზე იქნება გათვალისწინებული.

უსდ-ს პროგრამას გაეცნენ ასევე დამსაქმებელები. თუმცა აღსანიშნავია, რომ მათ კონკრეტული რჩევები და რეკომენდაციები ვერ გაიხსენეს ინტერვიუს დროს და აღნიშნეს, რომ პროგრამის განხორციელებაში მათი მეგობარი პერსონალია ჩართული და შესაბამისად მათი თხოვნით გადახედეს პროგრამას და გამოთქვეს უნივერსიტეტთან თანამშრომლობის სურვილი.

აღსანიშნავია, რომ თვითშეფასების დოკუმენტზე მუშაობის დროს არც სტუდენტი და არ

დამსაქმებლები არ ყოფილან უშუალოდ ჩართული სამუშაო პროცესში. თავის მხრივ, უნივერსიტეტის ხარისხს აქვს შემუშავებული გარე ხარისხის შეფასების ფორმები და შესაბამისი პროცედურა.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები ○ გარე ხარისხის შეფასების შედეგები; ○ გარე ხარისხის შეფასების შედეგად განხორციელებული ცვლილებები; ○ ინტერვიუს შედეგები.
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
შეფასება o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ➢ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან** ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

5.3. პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება

პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება ხორციელდება აკადემიური, სამეცნიერო, მოწვეული ადმინისტრაციული, დამხმარე პერსონალის, სტუდენტების, კურსდამთავრებულების, დამსაქმებლების და სხვა დაინტერესებული მხარეების ჩართულობით ინფორმაციის სისტემური შეგროვების, დამუშავებისა და ანალიზის მეშვეობით. შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი
ვინაიდან აღნიშნული პროგრამა ახალია და ჯერ არ დაწყებულა მისი განხორციელება შესაბამისად ხარისხის მართვის სამსახურმა გაგვიზიარა თავისი გამოცდილება. თუ როგორ ხორციელდება იდენტური ქართულენოვანი და ინგლისურენოვანი პროგრამების ხარისხის მონიტორინგი. დაკვირვება და უკუკავშირის აღება ხდება პროგრამის ყველა დაინტერესებული მხარისგან. უსდ-ს ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური აანალიზებს სტუდენტების სწავლის შედეგებს, აკადემიური მოსწრების მაჩვენებლებს და ადარებს მათ შესაბამის სამიზნე ნიშნულებს. სემესტრულად ახორციელებს სტუდენტების ნებაყოფლობით გამოკითხვას. აღსანიშნავია, რომ სტუდენტები ნაკლებად არიან მოტივირებული თავიანთი უკუკავშირი გაუზიარონ უსდ ადმინისტრაციას და ფაქტიურად ძალიან მცირე მათგანი აკეთებს ამას. სტუდენტების ნაკლებ მოტივირებულობასთან ერთად ამას განაპირობებს გამოკითხვების შევსების ნებაყოფლობითობა. ინტერვიუს დროს გამოვკითხეთ ქართულენოვანი და ინგლისურენოვანი პროგრამის სტუდენტები, მათ შორის რამდენიმე მეოთხე კურსელიც და ვერც ერთმა მათგანმა ვერ გაიხსენა რომ შეევსოთ შეფასების კითხვარი სემესტრის ბოლოს. აქედან გამომდინარე უსდ ფაქტობრივად მოკლებულია სტუდენტებისგან მიიღოს წარმომადგენლობითი უკუკავშირი. როგორც უსდ-ს ხარისხის მართვის სამსახურის წარმომადგენლებმა აღნიშნეს მათ აქვთ პერსონალის საქმიანობის ხარისხის შეფასების რამდენიმე მექანიზმი, მათ შორის იყენებენ კოლეგიალურ დასწრებას, სტუდენტებისგან დაკომპლექტებულ ფოკუს ჯგუფებს, სტუდენტების ელექტრონულ კითხვარებს. ასევე პროგრამის ხელმძღვანელი წარუდგენს ანგარიშს ხარისხის მართვის სამსახურს.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები ○ პერსონალის შეფასების ფორმა ○ სტუდენტების გამოკითხვის ფორმა ○ სტუდენტთა გამოკითხვის შედეგები ○ დაინტერესებული მხარეების კვლევა (სტუდენტების, კურსდამთავრებულების, აკადემიური პერსონალის, შრომის ბაზრის) ○ ინტერვიუს შედეგები
რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

- არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

➢ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები	➢			

თანდართული დოკუმენტაცია (არსებობის შემთხვევაში)

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების სახელწოდება:

უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება, საფეხური:

დასკვნის გვერდების რაოდენობა: 43

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტები	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა		➢		
2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა			➢	
3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა	➢			
4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა	➢			
5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები	➢			

<u>აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის თავმჯდომარის</u>

ეკა გეგეშიძე

<u>აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის წევრ(ებ)ის</u>

ნიკოლოზ ყაველაშვილი

დავით ქარცივაძე

დავით ბურჯანაძე